

KUNGÄLV
KOMMUN

Uppföljning 2023 Trygg i Kungälv

Kommunstyrelse

2024-02-20

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning	4
3	Nulägesanalys	5
4	Uppföljning av planens delområden	8
4.1	Våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck	8
4.1.1	<i>Insats: Motverka våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck</i>	8
4.2	Narkotika och missbruk.....	10
4.2.1	<i>Insats: Insatser mot narkotika och missbruk</i>	10
4.3	Brottsförebyggande arbete.....	12
4.3.1	<i>Insats: Främja det brottsförebyggande arbetet</i>	12
4.4	Organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället	13
4.4.1	<i>Insats: Åtgärder mot organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället</i>	14
4.5	Våldsbejakande extremism.....	15
4.5.1	<i>Insats: Motverka våldsbejakande extremism</i>	15

1 Inledning

Programmet Social hållbarhet – ökat innanförskap antogs av kommunfullmäktige den 19 december 2019 (Dnr KS2019/0202). Programmet är ett långsiktigt och visionärt dokument, med fokus på vad Kungälv kommun ska uppnå kring ökad social hållbarhet och innanförskap. Utifrån programmet gavs uppdrag att följande planer skulle tas fram; social översiktsplan, äldreplan, funktionshinderplan samt plan Trygg i Kungälv. I dessa planer ska förtydligande ske kring programmets mer övergripande formuleringar. Program och planer reviderades under 2023 och gäller fram till och med 2027.

I plan Trygg i Kungälv konkretiseras aktiviteter för att främja följande områden:

- Motverka våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld.
- Insatser mot narkotika och missbruk.
- Främja det brottsförebyggande arbetet.
- Åtgärder mot organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället.
- Motverka våldsbejakande extremism.

Planen har tagits fram i nära dialog med förvaltningen, där utgångspunkt har varit kommunens strategiska mål och resultatmål, befintliga politiska uppdrag samt ett nära samarbete med polisen. 2022 års plan är uppdaterad med aktuella aktiviteter.

De aktiviteter som är politiska uppdrag förtydligas särskilt i rapporten.

Aktiviteternas status beskrivs med följande symboler:

Streck = Ej påbörjad (startdatum ligger längre fram i mandatperioden)

Pågående, grön = Arbeta med genomförandet pågår

Pågående, gul = Arbeta med genomförandet pågår, med avvikelse

Avslutat, grön bock = Genomförandet klart enligt plan

Avslutat, röd bock = Genomförandet avslutat med avvikelse
Försenat, rött utropstecken = Genomförandet inte avslutat och har passerat planerat avslutningsdatum

2 Sammanfattning

Kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete bygger på samverkan med samtliga sektorer i kommunen, polis, andra myndigheter, näringsliv, lokala aktörer och civilsamhället. Plan Trygg i Kungälv belyser de olika samhällsproblemen som politiken, civilsamhället, polisen och kommunen vill uppmärksamma och förebygga inom kommunens gränser genom bland annat samverkan, kunskapshöjande insatser, områdesbaserat arbete samt social och situationell brottsprevention. För att bedriva ett effektivt förebyggande arbete krävs engagemang och samverkan från hela samhället.

Kommunen har under 2023 arbetat med brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder genom bland annat

- Utbildat egna utbildare i sektor Trygghet och Stöd kring våld i nära relationer, samt reviderat anvisning kring våld i nära relation och rutinen kring samverkan om hedersrelaterat våld och förtryck i skola och socialtjänst
- Arbetat kring utåtriktade och kunskapshöjande insatser kring droger via information på föräldramöte utskick till personal, vårdnadshavare och föreningar samt utbildat personal.
- Arbetet har fortlöpt med lokal samverkan trygghet där det genomförs möten varannan vecka med polis, räddningstjänst, bostadsbolag, västrafik och olika enheter inom kommunen. Leder till reaktiva kortsiktiga konkreta brottsförebyggande insatser som väktarinsatser, ökad vuxennärvaro och förstärkta insatser utifrån aktuell problematik
- Tagit hjälp av föreningslivet för att ta fram gratis fritidsaktiviteter till barn och ungdomar under jullovet. Bland annat fanns det flera dagar som ungdomar kunde gratis prova på att spela fotboll, prova på att boxas, se på handboll eller vara med på pysselkul, bada och gå på bio.
- Tagit fram handlingsplan för trygghetsskapande åtgärder vid kommande Kode busstation.
- Utökat samarbete kring kommunens olika enheter och stiftelser för att verka proaktivt mot organiserad brottslighet.
- Uppdaterat plan samt utökat och fastställt struktur kring samverkansgrupp våldbejakande extremism

Slutsatser som kan dras utifrån uppföljningen av Plan i Trygg i Kungälv 2023 är att:

- Samarbetet med lokalpolisen är systematiskt, väletablerad och förankrad i kommunens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, och den genomlyses inom samtliga insatsområden som nämns i planen.
- Under 2023 har det etablerats nya kontaktnätverk och kommunikationsvägar för samverkan mellan lokala aktörer och näringslivet i kommunen och flera av kommunens verksamheter är nu aktivt inblandade i arbetet.
- Kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete inom samtliga insatsområden bygger på uppdaterade och genomarbetade lägesbilder, som tas fram i samverkan med flera aktörer inom kommunen.

Under 2024 kommer kommunen fokusera på att arbeta fram en kartläggning, orsaksanalys och handlingsplan i enlighet med §10 i lag (2024:196) om kommunens ansvar för brottsförebyggande arbete.

3 Nulägesanalys

I femton år har SKR och MSB jämfört tryggheten och säkerheten för Sveriges 290 kommuner. Uppgifter för jämförelsen hämtas från Socialstyrelsens patientregister, MSB:s insatsregister, Brottsförebyggande rådets officiella kriminalstatistik och SCB:s medborgarundersökning. I jämförelsen görs en sammanvägning av;

- antalet personskador
- utvecklade bränder i byggnader
- anmälda våldsbrott
- anmälda stöld- och tillgreppsbrott

Kungälvs kommun placerade sig år 2023 på plats 71 (2022: 89 plats) av samtliga 290 kommuner. I jämförelsen är Kungälvs kommun bland de 25 procent av kommunerna med minst antal våldsbrott, skadegörelsebrott och utvecklade bränder i byggnad, men bland de 25 procent av kommunerna med högst antal stöld- och tillgreppsbrott.

Enligt den preliminära brottsstatistiken som Brottsförebyggande rådet tagit fram för år 2023 har Kungälvs kommun för andra året i rad en signifikant minskning av det sammanlagda antalet anmälda brott. Kungälvs kommun har även betydligt lägre antal anmälda brott per 100 000 invånare jämfört med den nationella statistiken (se graf nedan). Sedan 2020 är det en sjunkande trend i anmälningsstatistiken i Kungälv

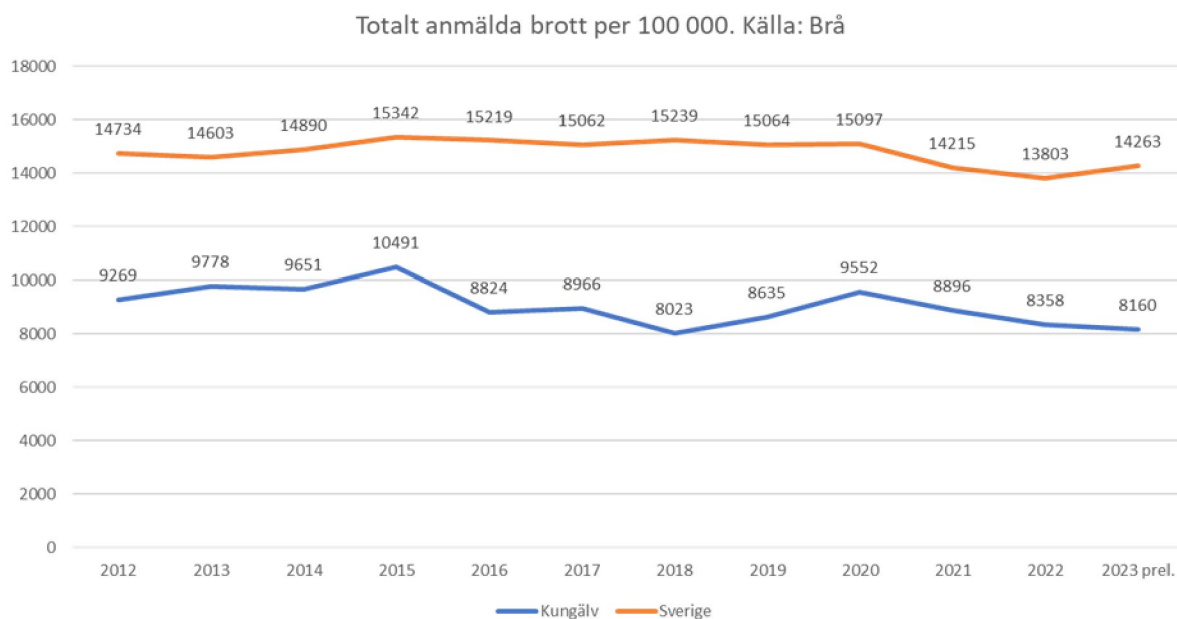
Anmälningsstatistiken i Kungälv visar även att antalet anmälda stöld- och tillgreppsbrott har minskat med nästan över en fjärdedel mellan 2020 och 2023. Antal anmälda bedrägeribrott har minskat något jämfört med 2023 medan antal anmälda våldsbrott, brott mot narkotikastrafflagen samt skadegörelsebrott har ökat något det senaste året jämfört med 2022.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är ett årligen återkommande nationellt brottsoffer- och trygghetsundersökning som har genomförts sedan 2006. Medan vi sett en positiv trend de senaste åren angående tryggheten vid utevistelse sent på kvällen så visar de nyaste siffrorna att andelen som känner sig otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet har ökat från 20 procent 2022, till 23 procent 2023. Jämfört med de nationella siffrorna fortsätter andelen som känner sig trygga i egna bostadsområdet vara högre i Kungälv än nationellt.

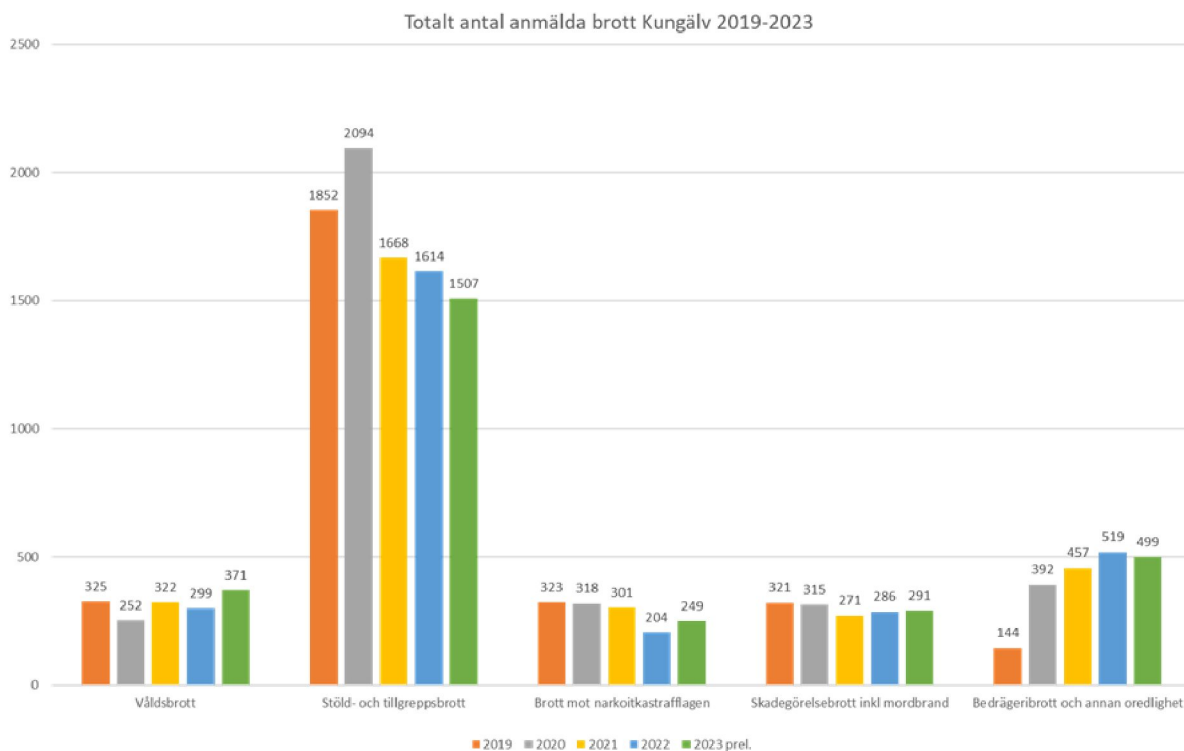
Statistiken påverkas av en mängd faktorer som bland annat anmälningsbenägenhet, mörkertal och polisens arbete. Antalet anmälda brott, nationella trygghetsstatistiken samt SKR och MSB:s Öppna jämförelse: Trygghet och säkerhet visar ändå på att Kungälvs kommun är en relativt trygg och säker kommun.

Under våren 2024 kommer Kungälvs kommun göra en större kartläggning av brottslighet och trygghet i kommunen i enlighet med § 4 i lagen (2023:196) om kommunens ansvar för brottsförebyggande arbete. Kartläggningen, samt åtgärdsplan presenteras senast den 1 juli 2024.

Nedan graf visar anmälda brott per 100 000 invånare (alla brottskategorier), Källa: Brå

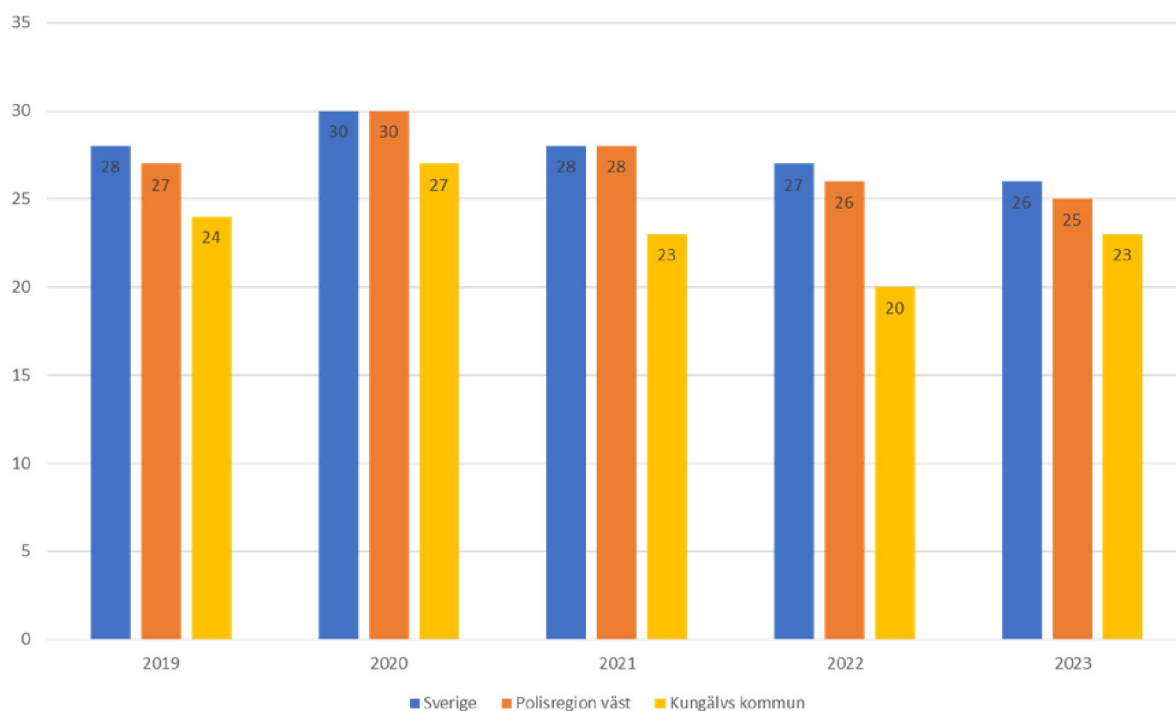

Nedan graf visar antal anmälda brott i brottskategorierna våldsbrott, stöld- och tillgreppsbrott, brott mot narkotikastrafflagen, skadegörelsebrott (inkl. mordbrand) samt bedrägeribrott och annan oredlighet, källa Brå.

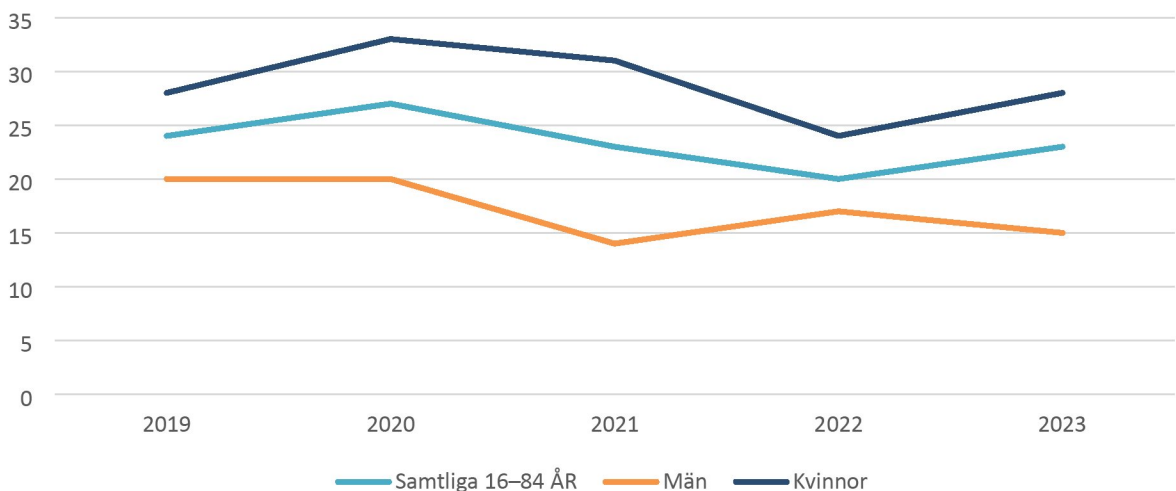

Nedan grafer visar resultat från Nationella trygghetsundersökningen 2017-2022 för Sverige, Polisregion Väst samt Kungälvs kommun, NTU. I nedersta grafen är resultaten i Kungälv uppdelat efter kön.

Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet

Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2022. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga samt av männen respektive kvinnorna i Kungälv k

4 Uppföljning av planens delområden

4.1 Våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck

Beskrivning

Våld i nära relationer är ett samlingsbegrepp som omfattar både våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck (inklusive tvångsäktenskap, barnäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor). Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor innehåller fyra vägledande målsättningar:

- Ett utökat och förebyggande arbete mot våld.
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
- Effektivare brottsbekämpning.
- Förbättrad kunskap och metodutveckling.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är ett samhällsproblem som finns inom alla samhällsklasser.

4.1.1 Insats: Motverka våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck

Aktivitet	Kommentar
✓ Årlig informations-/kunskapskampanj till allmänheten.	<p>Kungälv kommuns hemsida uppdateras kontinuerligt för att säkerställa att information är lättillgänglig för våldsutsatta, förövare, professionella och allmänhet. Folder med viktiga telefonnummer och hänvisningar distribueras till näringslivet, hälso- och sjukvården, civilsamhället samt internt inom kommunen.</p> <p>Den 25 november uppmärksammade Kungälvs kommun, tillsammans med Zonta (en global organisation som arbetar för att främja kvinnors rättigheter), internationella dagen för avskaffandet av våld mot kvinnor. Stadshuset lyftas upp i orange, Zonta fanns plats vid Mimers kulturhus för dialog med medborgare och vid Komarken genomfördes även en föreläsning med cirka 30 deltagare.</p>
✓ Kunskapsinsatser för personal för att säkerställa att rutiner finns och fungerar.	<p>Att rutiner finns och fungerar vid våld i nära relationer följs upp och säkerställs genom ordinarie systematiska kvalitetsarbete i sektor Trygghet och Stöd samt Bildning och Lärande. Sektor Trygghet och Stöd har fortsatt översynen av befintliga dokument i socialtjänstens ordinarie kvalitets- och ledningssystem.</p> <p>Anvisning våld i nära relationer är reviderad. Tillsammans med Kompetenscentrum våld i nära relationer i Göteborg har sektor Trygghet och Stöd utbildat sex egna instruktörer. Inför våren 2024 planeras halvdagars basutbildningar för personal inom socialtjänst, funktionshinder och äldreomsorg. Planeringsarbete kring genomförande har skett under hösten 2023.</p>
✓ Sammanställa de olika aktörernas respektive lägesbild för en gemensam helhetsbild.	<p>Det kommunövergripande nätverket våld i nära relationer fungerar som en viktig plattform för att inhämta en gemensam lägesbild. Uppföljning av förekomsten av våld i nära relationer är ett utvecklingsområde, som kräver medvetenhet om bakomliggande faktorer. Mörkertalet är stort. Antagande är att aktivt förebyggande arbete samt att professioner rutinemässigt ställer frågor kring våld i nära relationer leder till att fler utsatta personer känner till och vågar ta kontakt med socialtjänsten och/eller polis.</p> <p>Under 2023 var det 144 registrerade ärenden våld i nära relationer och inkluderade 107 personer vilket innebär att några personer har återkommit vid flera tillfällen under året. Majoriteten av inkomna ärenden rörde personer utsatta för våld av närstående medan drygt 10% var personer som hade kontakt utifrån att</p>

Aktivitet	Kommentar
	<p>de utsatt en närstående för våld. Noterbart är att föregående år var antalet registrerade ärenden våld i nära relationer 72. Möjliga bakomliggande orsaker till ökningen är att våld i nära teamet vid myndighet nu är förankrat i organisationen samt inledda utbildningar till olika personalgrupper medför att problematiken enklare identifieras.</p> <p>Statistik har även samlats in från polisen över anmälda brott i nära relation år 2023. Inom parentes redovisas statistik från 2022.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Misshandel mot man/kvinna över 18 år där offret är/har varit närstående: 89 (80) • Ofredande mot man/kvinna över 18 år där offret är/har varit närstående: 63 (61) • Sexuellt ofredande mot man/kvinna över 18 år där offret är/har varit närstående: 1 (4) • Grov fridskränkning: 4 (2) • Grov kvinnofridskränkning: 4 (6) • Barnfridsbrott: 22 (15). <p>Inflödet vid Krismottagningens verksamhet för utsatta har under året varit 97 personer. Totalt har 667 samtal genomförts och totalt har 107 personer fått stöd via verksamheten. Under 2023 sökte 55 personer till krismottagningens verksamhet för förövare, 35 av dess boende i Kungälv resten i Ale. Från 2022 fanns 12 personer "överflyttade" varav 9 från Kungälv.</p>
<p>✓ Via kommunövergripande nätverk samverka kring tidig upptäckt, insatser och uppföljning.</p>	<p>Kommunövergripande nätverket har träffats vid fyra tillfällen. I nätverket ingår representation från skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis samt civilsamhället. Vid nätverksmötet i februari genomfördes föreläsning kring förövarperspektivet. I maj inbjöds nätverket till inspirationsföreläsning kring temat "Börja prata om våld i ungas relationer" med MÅN.</p> <p>Under 2023 har Kungälv kommun kuratorer genomgått en utbildning under föreningen MÅN:s regi "Samtala med killar som utövar våld i nära relationer". Utifrån detta har skapats en utbildning och arbetsmaterial som ska användas för att utbilda personal på skolorna utifrån våld. Utbildningens mål är att skapa ett gemensamt språk kring våld i skolan, skapa beredskap och trygghet inför att samtal med elever om våld och vid våldssituationer samt medvetandegöra eleverna om våld, aktörskap och ansvar. Utbildningen ges till skolpersonal i samband med APT eller arbetslagsmöten och har såväl kunskapspåfyllande inslag som praktiska inslag i form av workshop och arbete utifrån olika case. Materialet kommer användas i hela grundskolan.</p> <p>Vid nätverkets möte under hösten har fokus varit informera om socialtjänstens arbete.</p> <p>Ett Våld i nära-team har under hösten 2023 organiserats på mottagningsenheten på socialkontoret. Syftet med den nya organiseringen är att tillförsäkra att våldsutsatta och våldsutövare ska fångas tidigt och erbjudas rätt stöd och hjälp. Teamet har under november och december besökt samtliga enheter inom myndighetsutövning i syfte att korta ner vägar till samverkan. Våld i nära-teamet har, utöver myndighetsutövning, i uppdrag att samordna samverkan i ärenden internt och vid behov externt. Arbetet med att strukturera och systematisera handläggning kring våld i nära relation med fokus på samverkan och samordning fortsätter under 2024.</p>
<p>✓ Uppdatera befintlig handbok gällande hedersrelaterat våld.</p>	<p>Rutin kring samverkan skola och socialtjänst hedersrelaterat våld och förtryck är förankrad och antagen i respektive sektorledning. Med stöd av myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har medel beviljats för implementering av rutinen. Stödcentrum har besökt socialtjänsten och kommunövergripande nätverk våld i nära relationer.</p>
<p>✓ Implementera rutin och samverkan mellan skola och socialtjänst utifrån Anvisning Våld i</p>	<p>Skolan och socialtjänsten har en tillsatt en arbetsgrupp för att säkerställa systematiskt arbete och korta ner vägar till samverkan kring hedersrelaterat våld och förtryck. Via samverkansavtalet med regionalt stödcentrum heder i Göteborg ges förvaltningen stöd i enskilda fall. Stödcentrum har besökt socialtjänsten och</p>

Aktivitet	Kommentar
nära relationer.	kommunövergripande nätverk våld i nära relationer.
<p>✓ Revidera befintlig anvisning, våld i nära relationer och kommunicera den.</p>	<p>Anvisning "våld i nära relationer" reviderades och antogs av förvaltningsledningen under 2023. Med utgångspunkt i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer (HSLF-FS 2022:39), handboken våld i nära relationer för socialtjänsten, hälso- och sjukvården och tandvården samt program social hållbarhet och plan Trygg i Kungälv, är syftet med anvisningen att öka samordning, effektivisering och kvalitetshöjning av arbetet med våld i nära relationer.</p> <p>Till anvisning kopplas även förvaltningens rutin hedersrelaterat våld och förtryck i samverkan skola och socialtjänst.</p> <p>I ansvar tydliggörs olika ansvarsområden samt uppdrag för:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stygrupp • Sektorchef • Samordnare våld i nära relation • Kommunövergripande nätverk

4.2 Narkotika och missbruk

4.2.1 Insats: Insatser mot narkotika och missbruk

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Årlig informations/kunskapskampanj till vårdnadshavare till barn mellan 12-18 år.</p>	<p>Under vårterminen har drogförebyggande nätverket arbetat aktivt med den kommunikationsplan som gjordes. I enlighet med kommunikationsplanen har bland annat följande aktiviteter genomförts:</p> <p><u>Samarbete med Sportfront</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utskick till vårdnadshavare till barn födda 2008 • Utskick till vårdnadshavare med barn i 1an på Mimers Hus <p><u>Systematiska utskick via Unikum/Teams</u></p> <p>Personal i skolorna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utskick av egna drogfoldern • Utskick Riktlinje en drogfri skola • Utskick av resurs för att integrera drogförebyggande perspektiv i undervisningen • Utskick till elevhälsoteamen i kommunen <p>Vårdnadshavare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utskick av egna drogfoldern • Utskick Riktlinje en drogfri skola • Utskick av drogfoldern <p>Föreningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utskick till ledare, styrelser och vårdnadshavare i föreningar med barn- och ungdomsverksamhet <p>Under hösten 2023 genomfördes även kunskapshöjande insatser i syfte att förmedla aktuellt läge, argument och kunskap samt råd och stöd i kommunen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunskapshöjande insats för personal på högstadium och gymnasium i samarbete med sportfront/polis/TUM/Mini-maria och SSPF-koordinator. • Föräldramöten högstadium och gymnasium i samarbete med sportfront/polis/TUM/Mini-maria och SSPF-koordinator. • Fortsätta/upprepa systematiska utskick via Unikum/Teams till personal och vårdnadshavare • Fortsätta/upprepa utskick till föreningar

Aktivitet	Kommentar
<p>✓ Fördjupad samverkan med Polisen kring drogproblematiken i kommunen.</p>	<p>Kommunens säkerhetsenhet arbetar kontinuerligt med polisen angående narkotikaproblematiken i kommunen. Drogförebyggande arbete inkluderar både situationell och social prevention. Inom situationell prevention arbetar polisen och kommunen på veckovisa lägesbildmöten med att uppdatera vilka hotspots som förekommer i kommunen där det misstänks förekomma narkotikaförsäljning och narkotikaanvändning.</p> <p>Utifrån lägesbilden förebyggs problematiken genom bland annat ökad närvaro och förändringar av den fysiska gestaltningen (bland annat klippning av buskage och översyn av belysningen på platsen). Kommunen har riktat om sina väktartillsyner minst en gång om månaden för att öka den formella kontrollen på platser där det misstänks förekomma narkotikaförsäljning och narkotikaanvändning.</p> <p>Inom social prevention arbetar bl.a. skolorna och trygga ungdomsmiljöer tillsammans med polisen för att förebygga narkotikaanvändning genom informationsinsatser för föräldrar och genom dialog med ungdomar.</p>
<p>✓ Följa upp kännedom och effekt av riktlinjen "En drogfri skola".</p>	<p>Riktlinjen "Drogefri skola" har reviderats och gjorts till ett gemensamt dokument för grundskolan och gymnasiet. I dokumentet ingår nu även skolans rutiner och förebyggande insatser kring tobaksbruk.</p> <p>Kommunens drogförebyggande nätverk har träffats två gånger per termin. I nätverket ingår skola, socialtjänst, trygga ungdomsmiljöer, polis, ungdomsmottagning, folkhälsa och säkerhet. Under har även Mini-Maria ingått i nätverket med fokus att delge nuläge och kunskap.</p> <p>Utifrån framtaget årshjul har nätverket har genomfört lokal drogvaneundersökning i årskurs 8 samt Mimers Hus gymnasium. Resultaten har legat till grund för det lokala arbetet vid respektive skola. Resultaten har även presenterats vid lokala föräldramöte, där polisen, socialtjänsten och Trygga Ungdomsmiljöer medverkat. Vidare har narkotikasökhund samt informationsutskick till vårdnadshavare genomförts. I samband med skolstart hösten 2023 har personal vid Mimers Hus fått kompetensutveckling kring droger.</p> <p>Utifrån dopingförebyggande arbete har samverkan mellan träningsanläggningar, polis och kommun fortlöpt.</p>
<p>✓ Vidareutveckla och följa upp samverkan Socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF).</p>	<p>SSPF baseras på att den unge/vårdnadshavare samtycker till att sekretessbelagda uppgifter får delas mellan de aktörer som ska medverka kring ett individärende. SSPF har i nuläget 34 samtycken, av dessa gäller 65% pojkar, och 35% flickor. Av dessa är 14 aktuella på barn, unga och familjeenheten. Ambitionen är att tidigt upptäcka ungdomar i risk eller normbrytande beteende.</p>
<p>✓ Kungälv kommun och hälso- och sjukvården ska utveckla integrerade samverkansformer för att tidigt identifiera missbruk och stödja dessa ungdomar.</p>	<p>Mini-Maria är en mellan kommun och region integrerad öppenvårdsmottagning för ungdomar upp till 21 år som riskerar att utveckla ett beroende eller skadligt bruk av alkohol, droger eller spel om pengar. Mini-Maria ska nå unga människor i ett tidigt skede av riskbruk och/ eller skadligt bruk för att förhindra att det utvecklas till ett beroende och allvarlig psykisk ohälsa. Även föräldrar kan få råd och stöd kostnadsfritt. På Mini-Maria arbetar socionomer, sjuksköterskor, psykologer och läkare tillsammans för att hjälpa närstående med råd, stöd och behandling. Härryda, Kungälv och Stenungssund har under året ingått samverkansavtal med Mölndals stad för en gemensam Mini-Maria-mottagning där huvudmottagningen ligger i Mölndal och närmottagningar i Härryda och Kungälv. Under 2023 har Mini-Maria Västra tagit emot 36 telefonsamtal från Kungälv, vilket är en ökning från 2022 (9 stycken). Av dessa 36 har vi haft 10 behandlingsärenden från Kungälv.</p>
<p>✓ Kompetensutvecklingsinsatser riktat mot barn- och ungdomspersonal i kommunen.</p>	<p>Under 2023 har kommunen tagit fram en drogfolder <i>Så hjälper du unga att avstå droger</i> som är både riktad till vårdnadshavare samt yrkesverksamma som kommer i kontakt med barn och ungdomar. Denna har sedan spridits ut via kommunens interna och externa kanaler. Kommunen har även uppdaterat informationen på kommunens hemsida www.kungalv.se/droger för mer råd och stöd om unga och droger.</p> <p>I enlighet med kommunikationsplanen droginformation som togs fram våren 2023 har återkommande utskick med information kring droger skickats ut till personal för att öka kunskap och medvetenhet. I samband med skolstart hösten 2023 har personal vid Mimers Hus fått kompetensutveckling kring droger.</p>

4.3 Brottsförebyggande arbete

Beskrivning

Brottsförebyggande arbete berör samtliga sektorer i kommunen. För att bedriva ett effektivt förebyggande arbete krävs engagemang och samverkan från hela samhället. Kungälv kommun har ett ansvar, att tillsammans med samverkande aktörer åtgärda otrygga platser. Fokus framöver kommer vara att i dialog med kommuninvånare identifiera dessa otrygga platser. Kommunen har skrivit under en samverkansöverenskommelse med lokalpolisområde Kungälv/Ale. Samverkansöverenskommelsen utgår från ”Trygg i”-modellen vilket innebär en fördjupad och mer strukturerad samverkan på bred front som utgår från en gemensam lokal lägesbild. Med utgångspunkt från EST (Effektiv samordning för trygghet), benämns i Kungälv kommun som LST – Lokal samverkan trygg, jobbar kommunen och Polisen tillsammans med andra kommunala verksamheter samt lokala aktörer i en kunskapsbaserad metod inom brottsprevention vars syfte är att minska och förebygga otryggheten genom tidiga insatser.

4.3.1 Insats: Främja det brottsförebyggande arbetet

Aktivitet	Kommentar
✓ Fortsatt strukturerat arbete utifrån ”Trygg i” - modellen.	<p>Genom gemensamma läges- och problembilder med berörda aktörer och samverkanspartners har kommunen och polisen arbetat proaktivt och strukturerat med brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. Exempel på åtgärder som genomförts till följd av lägesbilderna är:</p> <p><u>Stöld ur motorfordon</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Informationsinsatser löpande genom olika kanaler, till exempel kommunens hemsida, polisens lokala Facebook och Kungälvsposten.- Riktad väktartillsyn vid platser där det förekommer stöld ur motorfordon, till exempel vid ställplatserna vid Bohus Fästning under sommaren. <p><u>Ordningsstörningar från motorburna</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Kontinuerlig närvaro av Trygga ungdomsmiljöers fältarbetare, väktare samt nattvandrare på Vita fläcken.- Särskild samverkan med berörda parter vid större planerade motorträffar till exempel med Ytterbygg, Ica Maxi och McDonalds.- Informationsutskick till vårdnadshavare samt fordonsägare (A-traktor/Epa) under våren.- Lokala poliser har genomgått särskild utbildning för vara behörig att genomföra flygande besiktning. <p><u>Ordningsstörningar från ungdomar</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Riktade väktarinsatser vid områden där det förekommer mycket häng av ungdomar, till exempel vid Munkegärdeskolan, Komarken, Kode- Fortsatt samarbete med Kungälvsbostäder för att motverka häng i trappuppgångar och i källarutrymmen i höghus.- Trygga Ungdomsmiljöer hade Nordmannatorget som samlingsplats för flera av sina aktiviteter under sommaren. <p><u>Ordningsstörningar vid användning av fyrverkeri under jul och nyår 2023/2024</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Samverkan med berörda parter ex. Kungälvsbostäder, Västrafik, Trygga ungdomsmiljöer, Polis, räddningstjänst.- Uppdatering av kommunens lokala ordningsföreskrifter för att enbart tillåta användningen av fyrverkerier i detaljplanerat område under påskafton 17:00-01:00 och nyårsafton 17:00-01:00- Allmän information om vilka regler som gäller för fyrverkerier publicerades på kommunens hemsida i december.- Trygga ungdomsmiljöer identifierade riskungdomar och genomförde förebyggande samtal med vårdnadshavare. <p><u>Otrygga platser</u></p> <ul style="list-style-type: none">- Åtgärder i den fysiska miljön, till exempel belysning och beskärning av vegetation. - Utifrån rådande lägesbild samverkade - Under jullovet 2023

Aktivitet	Kommentar
	<p>Samverkade Trygga Ungdomsmiljöer, Utförarenheten och Gemensammottagning kring fältning vid Kongahällacenter.</p> <p>- Personella resurser (fältarbetare, väktare, polis) riktas mot platsen som utmärks som otrygga.</p> <p>Under hösten 2023 har fokus även legat vid att uppfylla kraven från den nya lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.</p>
<p>✓ Genomföra trygghetsvandringar med olika aktörer, exempelvis Kungälv Energi och bostadsbolagen.</p>	<p>Trygghetsvandringar innebär att kommunens representanter, polisen och medborgare går igenom ett område och systematiskt inventerar det ur trygghetssynpunkt. Under 2023 har kommunen genomfört flera trygghetsvandringar utifrån aktuella lägesbilder och problematik. Trygghetsvandringar har genomförts bland annat vid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brushanestigen/Trankärsvägen som blivit utpekad som otrygg plats enligt den digitala trygghetsvandringen samt från Frivilliga Resursgruppen som flyttat till platsen under året. Säkerhetsenheten, tillsammans med Trafik Gata Park har tillsammans med aktörer på plats sätt över möjliga åtgärder • Utmarksvägen - i samarbete med Jehovas Vittnen som tog kontakt med kommunen efter upprepade problem med häng och öppen narkotikahandling på platsen. Åtgärdsplan togs fram tillsammans med säkerhetsenheten och Trafik Gata Park • Guntorpsvägen, Kode - efter upprepade problem med ungdomar i området. Samarbete mellan Vuxna på Stan, Trygga Ungdomsmiljöer, Trafik Gata Park och lokala individer/aktörer. <p>Planeringsarbete pågår för trygghetsvandring vid Skarpe Nord för våren 2024.</p>
<p>✓ Fortsatt samverkan mellan skola, polis, ambulans och räddningstjänst i konceptet P.A.R.</p>	<p>Under vårterminen så har polis, ambulans och räddningstjänst (PAR) bedrivits för alla åttondeklassare på Munkegärdeskolan, Thorildskolan, Ytterbyskolan samt friskolorna Fredkulla och Älvkullen. Även anpassad högstadieskola vid Thorildskolan medverkade 2023.</p> <p>PAR är planerat att genomföras även under våren 2024.</p>
<p>✓ Områdesbaserat arbete utifrån aktuell lägesbild.</p>	<p>I samband med de veckovisa lägesbildsmötena med kommunens olika verksamheter, polisen och intressenter i kommunen, tas det fram olika fokusområden som de olika intressenterna skall sätta fokus på de kommande veckorna. Under 2023 har fokuset varit bland annat på Komarken utifrån polisens kartläggning av organiserad brottslighet och parallella samhällsstrukturen, samt Vita fläcken, Kode och Munkegärde utifrån ungdomshäng och ordningsstörningar.</p>
<p>✘ I dialog med samverkande aktörer fortsatt arbete med trygghetskameror på otrygga platser.</p>	<p>Kommunen har sedan 2021 haft i gång trygghetskameror utomhus på allmänna platser vid fyra olika områden: Vita fläcken, Skarpe Nord, Nordmannatorget och Kongahällacenter/Resecentrum. Arbetet med att se över fler platser i kommunen där trygghetskameror kan tillämpas pausades på grund av att Integritetsmyndigheten hösten 2021 påbörjade tillsyn enligt dataskyddsförordningen gällande kommunens kamerabevakning. Arbetet planeras att upptas igen om Integritetsmyndigheten beslutar att kommunen får fortsätta den kamerabevakningen som begås i dagsläget på allmänna platser.</p>
<p>✓ Utifrån trygghet och brottslighet beakta den fysiska miljön vid ny- och ombyggnation.</p>	<p>Kommunens brottsförebyggande samordnare har deltagit i planering av nybyggnation av nytt busstorg i Kode och Arenaprojektet i Rollsbo, samt vid planering av uppfräschning av Nordmannatorget. Utifrån planeringsmöten har dessa projekt även diskuterats om i lägesbildsmöten, så att flera kommunala och externa parter får uppge sina synpunkter i samband med nybyggnationerna och ombyggnation i kommunen.</p>

4.4 Organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället

Beskrivning

Enligt Polismyndigheten finns det tre olika typer av kriminella nätverk i Sverige. Det är löst

sammansatta nätverk, kriminella organisationer samt familje- och släktbaserade nätverk. Dessa kriminella nätverk ägnar sig åt organiserad brottslighet, som påverkar samhället på många olika sätt. I narkotikans fotspår följer ofta annan kriminalitet och sociala problem. Handeln med stöldgods skapar en illegal marknad som hotar den legala. Den organiserade brottsligheten försöker på olika sätt skydda sin verksamhet från myndigheterna. Pengar, trakasserier, hot och våld kan ibland övertala tjänstemän att lämna ut viktig information vilket försvårar myndigheternas arbete. Trakasserier, hot och våld mot politiker, journalister och andra representanter för det öppna samhället kan på sikt hota demokratin.

4.4.1 *Insats: Åtgärder mot organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället*

Aktivitet	Kommentar
✓ Delta i myndighetsgemensamma insatser.	Kommunens säkerhetsenhet deltar månadsvis i lägesbildsmöten för myndighetsgemensamt arbete mot organiserad brottslighet Kommunens miljöenhet har deltagit i ett fåtal myndighetsgemensamma arbetsplatskontroller under 2023.
✓ Samverka med näringslivet, fastighetsbolag och fastighetsägare.	Säkerhetsenheten tillsammans med polisen medverkade i Morgonpasset (mötesplats för näringsidkare i kommunen) den 26 januari där det presenterades hur kommunen och företagen tillsammans kan arbeta mot organiserad brottslighet. Säkerhetsenheten hade i oktober ett möte med fastighetsnätverket (initierat av kommunstyrelsens presidium under 2023) där det presenterades hur kommunen arbetar brottsförebyggande, vilka problem vi ser lokalt i kommunen kopplat till säkerhet och trygghet samt hur kommunen och fastighetsnätverket kan tillsammans arbeta brottsförebyggande. Under 2023 har kommunen, polisen och Kungälvsbostäder kontinuerligt samarbetat mot organiserad brottslighet och med trygghetsfrågor kollat till deras fastigheter. Säkerhetsenheten har även samarbetat med näringslivet i samband med olika evenemang större i kommunen, som Match Cup och Kungälv Cruising. Under januari 2024 skall säkerhetsenheten träffa företag och näringsliv i Rollsbo för att prata om hur lägesbilden är i området samt hur alla kan tillsammans arbeta mot brottslighet.
✓ Kartlägga behov och utföra riktade utbildningsinsatser.	Under 2023 sammanställde säkerhetsenheten kartläggningen av verksamheter inom kommunen där det förekommer en risk att bli påverkad av organiserad brottslighet. Bland annat var riskerna för att bli utsatt för otillåten påverkan och arbete med oseriösa aktörer med i kartläggningen. Kartläggningen genomfördes i samband med den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen där samtliga kommunala verksamheter kartläggs. Säkerhetsenheten har under 2023 utfört hot och våldsutbildningar för olika verksamheter, samt tagit fram en digital utbildning om hot och våld i Lärportalen. Utbildning om hot och våld för olika verksamheter fortsätter 2024. Polisen och Säkerhetsenheten har varit i kontakt med Kungälvsbostäder, Företagarna, Kungälv Marstrand Näringsliv och fastighetsägare för att dela lägesbild angående organiserad brottslighet i kommunen samt ge tips, rutiner och verktyg för att motverka organiserad brottslighet i kommunen.
✓ Ta fram riktlinjer för personsäkerhet.	Under 2023 har flera verksamheter/enheter i kommunen tagit fram eller uppdaterat sina hot och våldsplåner i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrift Våld och hot i arbetsmiljön (AFS 1993:2). Bland annat har samtliga kommunala F-6 skolor uppdaterat eller tagit fram egna hot och våldsplåner, som komplettering till Krisplan för sektor Bildning och Lärande.
✓ Riktade och förebyggande insatser som fokuserar på de	Det förebyggande arbetet som sker idag är i grunden generell och utgår från ordinarie verksamhet. Säkerhetsenheten har utökat samarbetet internt och med kommunala stiftelser

Aktivitet	Kommentar
kommundelar där klanstrukturer eller annan gängkultur och -nätverk riskerar att få fotfäste.	angående bland annat beviljande av tillstånd och offentlig upphandling. Syftet är att hitta processer och kontaktvägar för att förhindra att organiserad brottslighet/samarbete med oseriösa aktörer förekommer inom den kommunala verksamheten och inom kommunens gränser.

4.5 Våldsbejakande extremism

Beskrivning

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål. I Sverige finns det i huvudsak tre våldsbejakande extremistiska rörelser:

- Den våldsbejakande högerextrema vit makt-miljön
- Den våldsbejakande vänsterextrema autonoma miljön
- Den våldsbejakande islamistiska extremistmiljön.

Baserat på erfarenheter från både politisk och religiös extremism finns det stora likheter i radikaliseringsprocesserna. Flera faktorer påverkar om en person söker sig till våldsbejakande extremism. Det är dock i huvudsak sociala och känslomässiga orsaker som gör att man söker sig till extremism av olika former, snarare än det ideologiska. Det är därav av vikt att samhällets olika institutioner identifierar dessa personer i ung ålder för att ge de rätt stöd.

4.5.1 Insats: Motverka våldsbejakande extremism

Aktivitet	Kommentar
✓ Kartlägga behov och genomföra riktade utbildningsinsatser.	Under 2023 sammanställde säkerhetsenheten kartläggningen av verksamheter inom kommunen där det förekommer en risk att bli påverkad av organiserad brottslighet. Bland annat var riskerna för att bli utsatt för otillåten påverkan och arbete med oseriösa aktörer med i kartläggningen. Kartläggningen genomfördes i samband med den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen där samtliga kommunala verksamheter kartläggs. Säkerhetsenheten genomför kontinuerligt utbildningar inom hot, våld och otillåten påverkan, samt om säkerhetsläget i landet och kommunen till chefer inom samtliga sektorer, samt till medarbetare utefter förfrågningar av verksamheterna.
✓ Riktade och förebyggande insatser som fokuserar på de kommundelar där våldsbejakande extremistiska rörelser riskerar att få fotfäste	Det förebyggande arbetet som sker idag är i grunden generellt och utgår från ordinarie verksamhet. Utvecklingen av lokal våldsbejakande extremism följs upp kontinuerligt i det veckovisa lägesbilsarbetet samt vid särskilda möten med interna och externa parter. I övrigt följs utvecklingen genom Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) veckovisa omvärldsbevakning. Kommunen har en gemensam samverkansgrupp med polisen och olika delar av kommunens verksamhet som träffas minst en gång per termin för att diskutera problematiken kring våldsbejakande extremism och hur det kan motarbetas. Kommunen har uppdaterat styrdokumentet Plan för att motverka våldsbejakande extremism. Planen tydliggör Kungälv's kommuns förebyggande förhållningssätt i arbetet med att motverka våldsbejakande extremism. Planen utgår från befintliga uppdrag och samverkansforum med interna verksamheter inom kommunen, samt externa aktörer som polisen, näringsliv och civilsamhälle.
✓ Erbjudna stöd och trygghet till de som är drabbade av extremism. Även anhöriga inkluderas i denna grupp.	På kommunens hemsida finns information om våldsbejakande extremism och om hur Kungälv's kommun arbetar förebyggande. På sidan finns bland annat information om vart man kan vända sig för stöd och hjälp. Endast ett fåtal ärenden kommer in till socialtjänsten årligen. Stödet som erbjuds hanteras utifrån individens enskilda behov.